

WELKOM NEDERLAND

INZET EN KRACHT VAN LOKAAL NEDERLAND VOOR VLUCHTELINGEN

Europa en Nederland staan voor de uitdaging om grote groepen asielzoekers en vluchtelingen uit conflictgebieden op te vangen en een veilig onderkomen te geven. Terwijl er op politiek niveau nog naar een passend antwoord wordt gezocht, zijn er op lokaal niveau talloze solidariteitsinitiatieven gestart ter ondersteuning van de vluchtelingen. In deze factsheet zet Justice and Peace Nederland juist deze acties in de spotlight, om de stem en steun voor een genuanceerd debat over vluchtelingen en migratie te versterken.

De aankomst van vluchtelingen in Europa en Nederland is van alle tijden. Mensen die gevaar liepen in hun land van herkomst, zoals in Iran, voormalig Joegoslavië en Vietnam, zochten hun toevlucht in onder andere Europa en Nederland om een veilig bestaan op te bouwen. Professionele en maatschappelijke organisaties, vrijwilligers, kerken en andere religieuze instellingen hebben zich uit solidariteit altijd ingezet voor vluchtelingen om menswaardige opvang en een soepele integratie in de Nederlandse samenleving te waarborgen.

Het einde van gewapende conflicten, in onder andere Syrië, Libië en verschillende Afrikaanse landen, is niet in zicht. Ook is er geen afname van onderdrukking, de negatieve effecten van klimaatverandering, mensenrechtenschendingen en geweld in de wereld. Dit zijn allemaal redenen voor mensen om te vluchten voor hun eigen veiligheid. Velen van hen blijven in de regio van hun land van herkomst, maar een deel reist verder naar Europa. De opvang van de huidige grote aantallen vluchtelingen en het waarborgen van hun mensenrechten is een uitdaging voor Europa en Nederland. Het vraagt om lange-termijn denken voor integratie, maar ook korte-termijn oplossingen voor menswaardige opvang en ondersteuning van de mensen.

LOKAAL NEDERLAND IS SOLIDAIR

Daar waar de politiek moeite heeft om een passend en humaan antwoord vorm te geven, zijn er op lokaal niveau mensen massaal

samen gekomen om hun solidariteit te tonen en initiatieven op te zetten voor de opvang, ondersteuning en begeleiding van vluchtelingen. De aanmeldingen van vrijwilligers stromen binnen bij organisaties die eerstelijns hulp verzorgen bij opvangcentra, grote hoeveelheden kleding worden beschikbaar gesteld aan vluchtelingen en talloze activiteiten worden georganiseerd om kennis te maken met de vluchtelingen en hen te ondersteunen.

Deze burgerinitiatieven en wat er allemaal goed gaat in de opvang, komen nauwelijks in het nieuws. Goed nieuws scoort over het algemeen niet, waardoor berichtgeving over verstoorde inspraakavonden, opstootjes in asielzoekerscentra, en discriminerende uitlatingen de media domineert en een negatief sentiment overheerst. Deze negatieve berichten laten weinig ruimte voor de vele mensen die een positieve houding hebben naar vluchtelingen, iets dat overigens best samen kan gaan met een kritische houding tegenover het beleid en de uitvoering ervan.

Tijd om dit te doorbreken, want dit is maar één kant van het verhaal! Justice and Peace wil het andere verhaal in de spotlights zetten: het verhaal van de duizenden vrijwilligers, de succesvolle inspraakavonden, het burgerinitiatief dat Nederlanders en vluchtelingen bij elkaar brengt. Het gaat hier niet alleen om de vele korte-termijn initiatieven, maar ook om de langere-termijn integratie en begeleiding waar ook vraag naar zal zijn. Met aandacht voor lokale initiatieven wil Justice and Peace de kracht van lokaal Nederland laten zien. Het brengt mensen in contact met elkaar, waardoor nieuwe initiatieven kunnen ontstaan en bestaande kunnen worden versterkt. Door te weten wat er in hun buurt gebeurt uit solidariteit, kunnen mensen zich aansluiten en samen een genuanceerd beeld van vluchtelingen vormgeven.

Want lokaal is Nederland solidair.

IN DE SPOTLIGHT: 5 VOORBEELDEN VAN LOKALE SOLIDARITEIT MET VLUCHTELINGEN

Platform 'Arnhem voor Vluchtelingen'

"Het is mooi om te zien wat er ontstaat als je gewoon doet, actie onderneemt, en je hart laat spreken"

Van een klein groepje mensen dat iets wilde betekenen voor vluchtelingen in Arnhem, uitgegroeid tot een maatschappelijk platform voor de coördinatie van burgerinitiatieven voor vluchtelingen in Arnhem, waarop het COA, de gemeente en het buurtcomité ook vertegenwoordigd zijn. Het platform 'Arnhem voor Vluchtelingen' coördineert burgerinitiatieven, versterkt deze door andere maatschappelijke partners erbij te halen en brengt de stad Arnhem dichterbij de vluchteling. Op hun Facebookpagina (met in 2 maanden tijd meer dan 2300 likes) staan inspirerende initiatieven – schaakwedstrijden tussen Rotaryleden en Syriërs, een wekelijkse sport bootcamp, en zelfs een poging om het wereldrecord boekendomino te verbreken – een samenwerking tussen vluchtelingen en de lokale bibliotheek. Mariel Hutten, coördinator 'Arnhem voor Vluchtelingen' is onder de indruk van de ontmoetingen: "Ook al lossen wij niet hun directe problemen op, vluchtelingen vertellen ons dat wij wel een belangrijk verschil maken. Dat zie ik ook terug in ontmoetingen tussen vluchtelingen en de gemeenschap, waar veel kansen liggen voor positieve beeldvorming en integratie".

Kerk en Vluchteling Zeeuwsch-Vlaanderen

"Integratie vraagt inzet van de vluchteling, maar ook van de samenleving. Ontmoetingen tussen vluchteling en lokale gemeenschap brengt hen dichterbij elkaar".

De inzet van vrijwilligers voor de opvang, begeleiding en ondersteuning van vluchtelingen is niet iets nieuws. De oecumenische stichting Kerk en Vluchteling in Zeeuwsch-Vlaanderen zet zich al sinds 2005 in voor ongedocumenteerden en asielzoekers in Zeeuwsch-Vlaanderen, met gerichte begeleiding, verzorgen van taallessen en ontmoetingen tussen asielzoekers en de lokale gemeenschap. De stichting is tweemaal betrokken geweest bij de 72-uurs noodopvang in Cadzand en Hulst en zal ook betrokken zijn bij langdurige opvang van 600 vluchtelingen in Hoek. Structureel contact met de vluchtelingen zal worden georganiseerd door ondersteuning bij kerkdiensten en ontmoetingen met de plaatselijke bevolking. Sprekend uit jarenlange ervaring met vluchtelingen, vertelt Derk Blom: "Het is belangrijk om samen te werken met mensen met ervaring en expertise op dit gebied (Vluchtelingenwerk, Rode Kruis, COA). Bij het aanbieden van hulp moet goed worden gekeken welke hulp ook echt nodig is." Voor het onderhouden van lokaal draagvlak onderstreept Derk Blom de

kracht van ontmoetingen, waarbij het delen van verhalen van vluchtelingen kan bijdragen aan het begrip voor de nieuwe Nederlanders en verminderen van onverschilligheid in de samenleving.

Vrijwilligers in Weert

"Al heel snel groeten asielzoekers iedereen op straat met 'hoi' in het dialect."

Na het zien van de beelden van de groepen vluchtelingen in de media postte Inge de Monte een solidair bericht op Facebook. Naar aanleiding hiervan werd ze gecontacteerd door een stadsgenoot, en niet lang daarna was er een ad hoc groep van vrijwilligers voor vluchtelingen in Weert ontstaan. Weert vangt sinds september 2015 versneld 1.000 asielzoekers op in een oude kazerne en vrijwilligers stonden vanaf het begin in de startblokken met een grote diversiteit aan initiatieven. "Natuurlijk is het een uitdaging om, gezien de korte tijd en het grote aantal vluchtelingen, snel te schakelen met het COA. Maar het is inspirerend om te zien hoe verschillende initiatieven van de grond komen," aldus Inge de Monte. Zo organiseert de bibliotheek een gespreksavond met (recente) vluchtelingen en lokale bewoners en stellen vluchtelingen die al langer in Weert wonen hun huizen open, om met Weertenaars in gesprek te gaan. Naast het verzorgen van onderwijs voor de kinderen in de opvang, zijn vrijwilligers ook bezig met het verzamelen van oude muziekinstrumenten voor muzieklessen en wordt er nagedacht om een boekeninzameling voor vluchtelingen te starten, gelijk aan [de actie van Kamagurka in België](#).

Eredivisie landelijke voetbalmiddag voor vluchtelingen

"De kracht van voetbal is dat het zorgt voor verbinding in de samenleving. Door kinderen actief te laten sporten beleven ze plezier, zijn ze even vrij van zorgen en zijn ze actief bezig."

Voetbalclubs in Nederland hebben niet alleen een maatschappelijk functie voor Nederlanders, maar ook voor mensen die uit andere gebieden naar Nederland komen. Vanuit die gedachte ontstond er bij verschillende directies van voetbalclubs in de Eredivisie het idee om met alle betaald voetbal organisaties uit de Eredivisie en de Jupiler League een voetbalmiddag voor kinderen uit AZC's te organiseren.

Op woensdag 11 november konden 2000 kinderen uit AZC's bij 34 clubs voetballen, vaak zelfs met spelers en staf van de eerste teams. Kevin Coolen van de Eredivisie was onder de indruk van het unanieme enthousiasme van de clubs en de positieve reacties van

Verschillende voetbalclubs zijn al langer actief bezig voor vluchtelingen, maar naar aanleiding van de middag hebben andere clubs aangegeven vaker zulke middagen te gaan organiseren. Maar toch heeft de reactie van de vluchtelingen de meeste indruk op Kevin gemaakt: "Dat we via het voetbal zoveel kinderen, al is het maar voor even, die moeilijke tijd kunnen laten vergeten en samen laten spelen is een mooie indruk."

Welkom School in Den Haag

"Kinderen waren erg enthousiast over de Welkom school; op de eerste dag stonden ze met de neus tegen de deur aangedrukt om maar naar binnen te komen"

Juist na de zware reis die vluchtelingen maken om naar Nederland te komen, zijn de mensen gebaat bij veiligheid, rust en regelmaat, zeker als het om de kinderen gaat. De gemeente Den Haag dacht er hetzelfde over en ging gelijk aan de slag om tijdelijke onderwijsvoorzieningen te regelen in de noodopvang voor 600 vluchtelingen. De gemeente riep de lokale schoolbesturen bij elkaar en al snel was het idee van de Welkom School geboren. Roel Gordijn, algemeen coördinator van de Welkom School, heeft er geen seconde over getwijfeld om zich voor dit initiatief in te zetten. Het resultaat is verbluffend. Binnen twee dagen was er in de opvanglocatie een leerplein ingericht, met geschoolde docenten, gedoneerde schoolmeubels en lesmateriaal, voor een zestal groepen van kinderen tussen 4 en 18 jaar. De lokale gemeenschap doet ook mee, van een gratis tekenfilmvertoning in de bioscoop, tot koken en gezamenlijke lessen met kinderen op buurtscholen. Roel Gordijn is onder de indruk: "Het is ontroerend om te zien hoe gretig deze kinderen zijn om te leren. Het is eigenlijk een groot feest en de ouders doen actief mee. Laten wij in kansen denken, in plaats van bedreigingen".

FACEBOOKPAGINA 'Welkom Nederland'

Deze vijf initiatieven zijn slechts enkele voorbeelden van de vele initiatieven die bewoners en organisaties in Nederland opzetten om voor en met vluchtelingen te werken. Meer initiatieven kunnen worden gevonden op ons [Platform Welkom Nederland](http://www.PlatformWelkomNederland.nl) (www.Facebook.com/WelkomNederland). Deel ook jouw initiatief op de Facebook pagina!

JUSTICE AND PEACE MIGRATIEPROGRAMMA:

– Van Apathie naar Solidariteit

Het zijn de positieve lokale initiatieven die het migratieprogramma 'Van Apathie naar Solidariteit' van Justice and Peace inspireren. Het versterken van lokale kracht en deze door laten klinken in de landelijke en Europese politiek, is het uitgangspunt van Justice and Peace. Justice and Peace streeft er naar om een positief, maar ook realistisch, geluid te laten horen, waarbij een mensenrechtenbenadering en menswaardig bestaan van asielzoekers en vluchtelingen centraal staan.

– Justice and Peace lokaal

Justice and Peace is actief in verschillende steden met het [Shelter City programma](http://www.sheltercity.nl) (www.sheltercity.nl). Met een informatie- en educatieprogramma over migratie en mensenrechten voor middelbare scholen en universiteiten in de Shelter City steden (en elders waar mogelijk), gaat Justice and Peace met scholieren en studenten het debat aan over vluchtelingen, om een genuanceerde blik op de thematiek te stimuleren.

– Nederlands beleid

Justice and Peace maakt zich hard voor terugkeer van de menselijke maat in de Nederlandse wetgeving en beleid. Hierbij bouwen wij op onze onderzoeken over o.a. alternatieven voor vreemdelingendetentie.

– Europees beleid

Justice and Peace is van mening dat alleen een uniform beleid vanuit de Europese Unie, gebaseerd op mensenrechten, een oplossing kan bieden voor de bescherming, opvang en ondersteuning van vluchtelingen. Op Europees niveau staan een veilige overtocht, alternatieven voor detentie en lokale kracht voor Justice and Peace centraal.

JUSTICE AND PEACE Nederland

P Postbus 508, 2501 CM Den Haag

T 070 763 1499

E info@justiceandpeace.nl

www.justiceandpeace.nl

